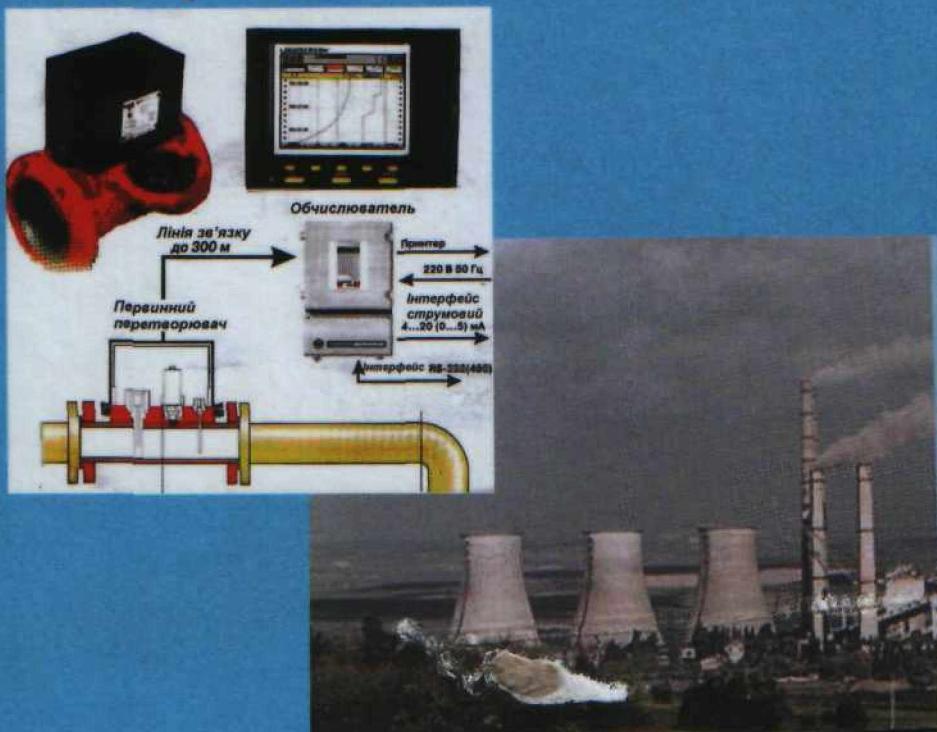

Ілющенко В.І.
Туяхов А.І.
Саф'янц С.М.

Вимірювання в енергетиці

Ілющенко Володимир Іванович

Доцент кафедри «Промислова теплоенергетика» Донецького національного технічного університету. Закінчив у 1965 році Маріупольський металургійний інститут по спеціальності «Автоматизація и комплексна механізація металургійного виробництва». Під час своєї виробничої, наукової та науково-педагогічної діяльності опублікував більш 80 наукових робіт, учебово-методичних робіт, авторських свідоцтв і патентів на винаходи

Туяхов Анатолій Іванович

Професор, кандидат технічних наук кафедри «Технічна теплофізика» Донецького національного технічного університету (ДонНТУ). Закінчив Донецький політехнічний інститут (ДПІ), зараз ДонНТУ, по спеціальності «Металургія чорних металів». Опублікував більш 120 наукових і учебово-методичних робіт, у тому числі 4 монографії, 15 авторських свідоцтв і патентів.

Саф'янц Сергій Матвійович

Професор, доктор технічних наук, декан фізико-металургійного факультету, завідувач кафедри «Промислова теплоенергетика» Донецького національного технічного університету. Опублікував більш 120 наукових робіт в національних і закордонних виданнях. Автор більш 20 патентів і винаходів в галузі удосконалення металургійних процесів і енергозбереження.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДОНЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Ілющенко В.І.
Туяхов А.І.
Саф'янц С.М.

ВИМІРЮВАННЯ В ЕНЕРГЕТИЦІ

Рекомендовано Міністерством освіти і науки України як навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів, які навчаються за напрямком «Теплоенергетика»

Рекомендовано на підставі рішення комісії з енергетики і енергомашинобудування НМР МОН України. Протокол №1 від 29 вересня 2007 р.

Порд-Прес
Донецьк-2007

Рецензенти:

В.Л.Пилющенко, доктор технических наук, профессор
Ф.В.Недопьокін, доктор технических наук, профессор
С.Ф.Жуков, доктор технических наук, профессор

Ілющенко В.І., Туяхов А.І., Саф'янц С.М. Вимірювання в
енергетиці. — Донецьк: Норд-Прес, 2007. — 352 с.

ISBN 978-966-380-196-4

У навчальному посібнику викладені основні методи та засоби вимірювання, які застосовуються для автоматичного контролю теплоенергетичних процесів. Наведені методики вимірювання температури, тиску, витрати та інших величин. Висвітлені питання вимірювання рівнів рідини та сипучих матеріалів, контроль складу газів та якості води, пари, та рідини. Також включені методи вимірювання основних електрических величин. Розглянуті погрішності вимірювання і методи їх зниження. Викладаються сучасні і перспективні методи і засоби вимірювання теплотехнічних параметрів і застосовність їх для конкретних виробничих умов. Представлено приклади складання функціональних схем контролю, сигналізації і керування теплоенергетичними установками і дається необхідний мінімум довідкових матеріалів.

Навчальний посібник призначено для студентів спеціальностей «Промислова теплотехніка», «Теплоенергетика» і «Теплові електрическі станції» «Енергоменеджмент», а також може бути корисна для інженерів-теплоенергетиків.

УДК 383.14:621.1.016.4

ISBN 978-966-380-196-4

© Ілющенко В.І., Туяхов А.І., Саф'янц С.М. 2007
© Норд-Прес, 2007

ЗМІСТ

Вступ.....	7
1 ВИМІРЮВАННЯ.....	9
2 ВИМІРЮВАННЯ ТЕМПЕРАТУРИ	17
2.1 Температурні шкали.....	17
2.2 Контактні термометри.....	22
2.2.1 Гермометри розширення.....	22
2.2.2 Манометричні термометри.....	30
2.2.3 Дилатометричні і біметалічні термометри.....	34
2.2.4 Термоелектричні термометри.....	35
2.2.5 Способи підвищення якості виміру температури термопарами.....	44
2.2.6 Конструктивне виконання термопар.....	48
2.2.7 Компенсаційний метод виміру термо-ЕРС термопари	54
2.2.8 Термометри опору.....	61
2.3 Безконтактні термометри.....	66
2.3.1 Основні закони випромінювання.....	66
2.3.2 Прометри спектрального випромінювання.....	75
2.3.3 Прометри повного випромінювання.....	78
2.3.4 Перспективні напрямки в розробці приладів для виміру температури.....	82
2.3.5 Итерні прибори.....	88
3 ВИМІР ТИСКУ РІДКІХ І ГАЗОВИХ СЕРЕДОВИЩ.....	98
3.1 Методи виміру тиску.....	98
3.2 Відривання тиску.....	100
3.2.1 Рідинні манометри.....	100
3.2.2 Деформаційні манометри.....	104
3.2.3 Електричні манометри.....	109
3.3 Вимірювальні перетворювачі тиску.....	116
3.3.1 Загальні відомості.....	116
3.3.2 Диференційно-трансформаторні перетворювачі.....	117
3.3.3 Перетворювачі з магнітною компенсацією.....	120
3.3.4 Феродинамічні перетворювачі.....	121
4 ВИМІР ВИТРАТИ ГАЗА, РІДИНИ І ПАРИ.....	125
4.1 Загальні відомості.....	125